

Ważna informacja dla posiadaczy rachunków w NBP

Narodowy Bank Polski (NBP), jako Państwa dostawca usług płatniczych, wprowadzi w 2026 r. nowe standardy w komunikacji z systemem Bankowości elektronicznej NBP (NBE) i w interfejsie międzysystemowym Business to Business (B2B). Wynika to z obowiązku dostosowania się NBP do wymagań międzynarodowych przepisów i standardu przeprowadzania rozliczeń pieniężnych.

Zmiany:

- Dotyczą modyfikacji struktur danych oraz systemów informatycznych wspomagających Państwa procesy w obszarze finansowo-księgowym.
- Wynikają z wprowadzenia standardu ISO 20022 (m.in. w związku z przepisami unijnymi) i dotyczą wszystkich dostawców usług płatniczych w Unii Europejskiej (UE).

Dlaczego wprowadzamy zmiany?

Wprowadzenie nowych standardów komunikacji z posiadaczami rachunków w NBP oraz zmian w NBE i interfejsie B2B wynika z leżących na NBP, jak i na wszystkich innych dostawcach usług płatniczych działających na terenie Polski i pozostałych krajów UE, obowiązków w zakresie dostosowania do:

- standardu ISO 20022, który jest lub wkrótce będzie wykorzystywany we wszystkich systemach rozliczających płatności międzybankowe – krajowe i transgraniczne,
- przepisów unijnych:
 - Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1113 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie informacji towarzyszących transferom środków pieniężnych i niektórych kryptoaktywów stanowiącego m.in. że dane o nadawcy płatności zawarte w komunikacie płatniczym powinny być przez bank prowadzący rachunek nadawcy zweryfikowane w oparciu o posiadane dokumenty, a ponadto zakładającego opisywanie stron transakcji w komunikatach płatniczych nie tylko ich nazwami i adresami, ale również ich identyfikatorami prawnymi (kodami LEI lub innymi równoważnymi – w Polsce są to numer NIP lub REGON),
 - Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/886 z dnia 13 marca 2024 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) nr 260/2012 i (UE) 2021/1230 oraz dyrektyw 98/26/WE i (UE) 2015/2366 w odniesieniu do poleceń przelewu natychmiastowego w euro, które nakazuje bankom udostępniać nowe usługi – płatności natychmiastowe w euro oraz weryfikację danych odbiorcy płatności.

Czym jest ISO 20022?

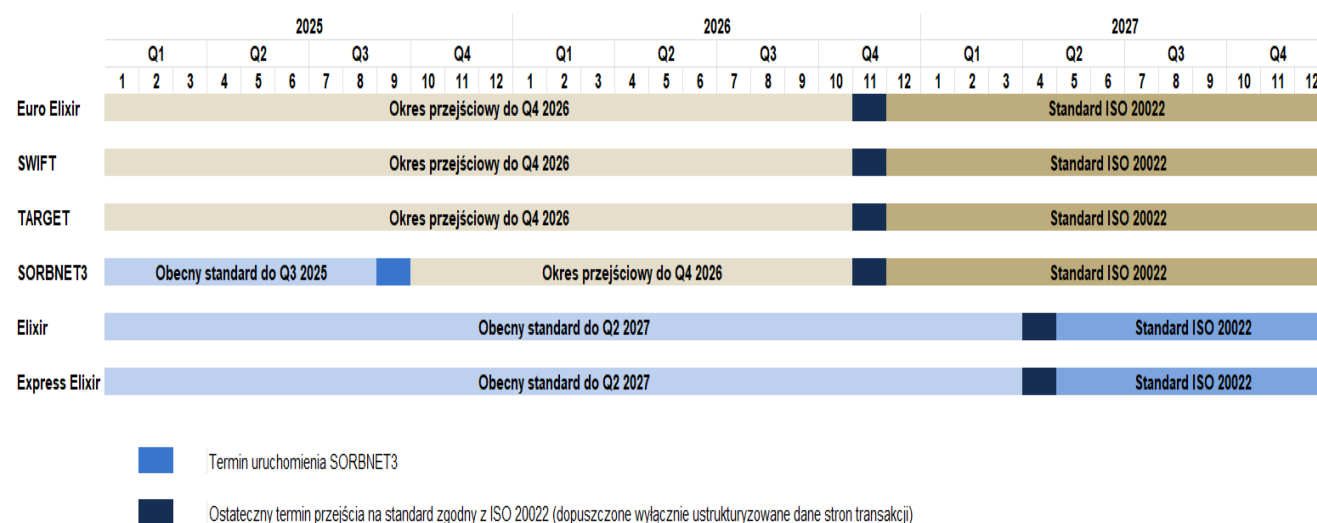
ISO 20022 to międzynarodowy standard komunikacji elektronicznej w systemach finansowych, ustanowiony przez Międzynarodową Organizację Normalizacyjną (ISO). Definiuje on sposób wymiany informacji o transakcjach pomiędzy instytucjami finansowymi oraz ich klientami. Podstawą wymiany informacji w tym standardzie są pliki XML, które mają jednoznacznie zdefiniowaną strukturę danych.

Najważniejsza zmiana wynikająca ze strukturyzacji danych dotyczy stron transakcji – nadawcy i odbiorcy płatności. Dotychczas nazwa i adres strony były wpisywane w jednym polu. Od listopada 2026 r. dla nazwy, poszczególnych elementów adresu (m.in. ulica, numer budynku, kod pocztowy, miasto, kraj), jak również identyfikatora prawnego będą wyznaczone osobne pola.

Więcej informacji na stronie: <https://www.iso20022.org/>.

Kiedy zmiany będą wdrażane w systemach płatności?

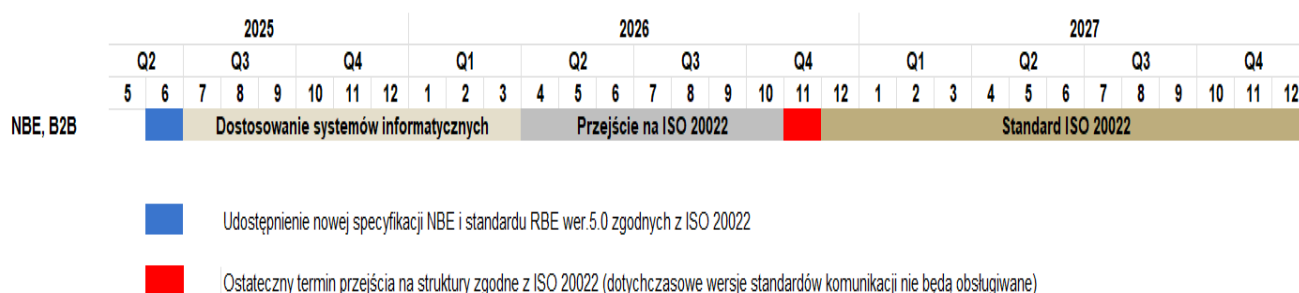
We wszystkich systemach, w których rozliczane są płatności transgraniczne, tj. Euro Elixir (dla płatności SEPA), SWIFT i TARGET, już teraz wymieniane są komunikaty płatnicze zgodne z ISO 20022, przy czym w okresie przejściowym, który kończy się w listopadzie 2026 r., dopuszczony jest brak strukturyzacji danych stron transakcji.

W zakresie krajowych systemów płatności:

- we wrześniu 2025 r. zostanie uruchomiony system SORBNET3, oparty na komunikatach zgodnych z ISO 20022 – tu również w odniesieniu do danych stron transakcji będzie obowiązywać okres przejściowy, a od listopada 2026 r. przekazywanie danych nieustrukturyzowanych zostanie zabronione,
- w systemach Elixir i Express Elixir wdrożenie standardu ISO 20022 wstępnie jest planowane na II kwartał 2027 r.

Kiedy zmiany będą wprowadzane w NBP?

- **Czerwiec 2025 r. – listopad 2026 r.** – czas na dostosowanie przez Państwa własnych systemów informatycznych do wymiany informacji z NBP, w oparciu o specyfikacje komunikatów zgodne z ISO 20022.
- **Kwiecień – listopad 2026 r.** – czas na przeprowadzenie testów integracyjnych rozwiązania i przejście na obsługę wymiany informacji zgodnie z nowym standardem.
- **Listopad 2026 r.** – ostateczna data przejścia na nowy standard zgodny z ISO 20022 – od tego momentu możliwość wymiany informacji z NBP na obecnie obowiązujących zasadach (w szczególności import zleceń płatniczych z Państwa systemu finansowo-księgowego) zostanie zablokowana. W przypadku braku dostosowania systemu informatycznego posiadacza rachunku do nowych standardów komunikacji z NBP składanie zleceń płatniczych będzie możliwe wyłącznie z wykorzystaniem formularzy w NBE.
- **Styczeń 2027 r.** – udostępnienie płatności natychmiastowych w euro oraz usługi weryfikacji danych odbiorcy płatności (o zmianach w tym zakresie NBP będzie informował w terminie późniejszym).

Od momentu wdrożenia ISO 20022 zostanie Państwu zablokowana możliwość podawania danych nadawcy. W komunikatach płatniczych informacje te (nazwa, adres i identyfikator prawny) będą automatycznie uzupełniane przez NBP na podstawie dokumentacji przekazanej przez jednostkę, dla której prowadzony jest obciążany rachunek bankowy.

Jakie zmiany zostaną wprowadzone w systemach informatycznych NBP?

Modyfikacje w systemach informatycznych NBP:

- system Bankowości elektronicznej NBP (NBE):
 - strukturyzacja danych w kartotece beneficjentów i szablonach zleceń,
 - wprowadzenie nowego wspólnego formularza rejestracji zleceń płatniczych umożliwiającego wprowadzenie zleceń bez określania ich typu (np. brak konieczności odróżniania zleceń SEPA od innych zleceń walutowych),
 - wprowadzenie, w miejsce obecnej, nowej struktury plików importowych i eksportowych opartej na formacie XML,
 - umożliwienie importu zleceń gotówkowych (w tym nowa usługa – zlecenie wpłaty gotówki) i zasilenia karty płatniczej;
- interfejs B2B:
 - wprowadzenie nowej struktury komunikatów – standard RBE wer. 5.0;
- system płatności masowych NBPCollect:
 - funkcjonalność systemu pozostaje bez zmian.

Jakie korzyści wynikają z wdrożenia standardu ISO 20022?

- Wszystkie systemy, w których rozliczane są płatności międzybankowe, będą się komunikować z wykorzystaniem tego samego języka i podobnych zasad, co umożliwia ujednolicenie sposobu zlecania płatności – niezależnie od waluty zlecenia czy lokalizacji odbiorcy.

- Szczegółowe i ustrukturyzowane dane z komunikatów płatniczych umożliwią szybsze rozpoznawanie płatności i automatyzację rozliczeń.
- Automatyzacja procesów ograniczy pracę ręczną i wyeliminuje błędy ludzkie.
- Stosowanie zasad wynikających z ISO 20022 zminimalizuje ryzyko odrzucenia lub wstrzymania realizacji płatności z powodu brakujących lub nieprecyzyjnych informacji.

Jak należy przygotować się do obsługi standardu ISO 20022?

- Posiadacze rachunków wykorzystujący system Bankowości elektronicznej NBP (NBE) wyłącznie w zakresie ręcznej rejestracji zleceń z wykorzystaniem odpowiednich formularzy:
Dostosowanie do obsługi standardu ISO 20022 ograniczy się do przeprowadzenia w systemie NBE aktualizacji/ustrukturyzowania danych w kartotece beneficjentów i w szablonach zleceń obejmujących nazwę i dane adresowe.
- Posiadacze rachunków wymieniający dane pomiędzy systemem Bankowości elektronicznej NBP (NBE) a własnym systemem informatycznym (import zleceń, eksport wyciągów bankowych lub listy operacji):

Wymiana danych w standardzie zgodnym z ISO 20022 wymaga terminowego dostosowania własnych systemów informatycznych do nowej specyfikacji plików importowych i eksportowych oraz przeprowadzenia w systemie NBE aktualizacji/ustrukturyzowania danych w kartotece beneficjentów i w szablonach zleceń obejmujących nazwę i dane adresowe. Specyfikacja plików importowych i eksportowych systemu NBE dostępna jest do pobrania w bankowości elektronicznej z publikacji sygn. PUB/SPEC/ISO20022.

- Posiadacze rachunków wykorzystujący interfejs B2B:

Wymiana danych w standardzie zgodnym z ISO 20022 wymaga terminowego dostosowania własnego systemu informatycznego do nowej wersji (5.0) standardu RBE. Standard RBE ver. 5.0 udostępniony jest do pobrania na stronie internetowej <https://nbp.pl/interfejs-b2b>.

Gdzie kierować pytania dotyczące wprowadzenia standardu ISO 20022 w NBP?

Pytania dotyczące wprowadzenia standardu ISO 20022 w NBP należy kierować do:

- konsultantów Help Desk NBP,
- Państwa opiekunów w oddziałach okręgowych NBP.